

– Vi ser at disse barna som må slutte, virkelig hadde trengt barnehageplass. De blir tvunget ut, uten at det er deres feil

Barnehagestyrer i Olsvik barnehage Trond Øverli

– Det er ikkje lov for kommunane å gjera det på denne måten. For å seia det enkelt, betyr denne vurderinga at ein ikkje skal råka barna for at foreldra ikkje kan betala for seg

Kunnskapsminister Torbjørn Røe-Isaksen (H) ber kommunane om å endra praksis

Metoderapport

"Inkassobarna"

Ein nyheitsserie om barn som vart straffa fordi foreldra ikkje betalte rekningane sine

Sølve Rydland

Simen Sundfjord Otterlei

NRK Hordaland 7. januar – 19. desember 2015.

Innleiing:

Kvar veke i perioden 2012 – 2014 mista meir enn tre barn i Noreg barnehageplassen fordi foreldra ikkje betalte rekningane sine. Langt fleire mista plassen sin i skulefritidsordning av same grunn. Etter at Bergen kommune innførte ordninga med plassoppseiing i barnehage og skulefritidsordning i mai 2014 mista 400 barn plassen i skulefritidsordning eller barnehage på eit år. Praksisen har i svært liten grad vore oppe til diskusjon i kommunestyre og i offentlegheita.

FNs barnekonvensjon artikkel 2:

"Partene (statane) skal treffe alle egnede tiltak for å sikre at barnet beskyttes mot enhver form for diskriminering eller straff på grunn av sine foreldres, sin verges eller familiemedlemmers stilling, virksomhet, meningsytringer eller tro".

1. Namn på journalistane som har gjort jobben:

Sølve Rydland

Simen Sundfjord Otterlei

2. Tittel på prosjektet:

"Inkassobarna"

3. Redaksjon, redaksjonsadresse og telefonnummer:

NRK Hordaland

Pb 7777

5020 Bergen

Telefon: 55275200

E-post: hordaland@nrk.no

4. Adresse og telefonnummer kontaktperson:

Sølve Rydland

solve.rydland@nrk.no

Telefon: 95240957

5. Lister over samla produksjon:

Prosjektet består av om lag 30 nyheitsinnslag på radio. Alle innslaga er sendt i NRK Hordaland sine radiosendingar på P1. I tillegg har P2s nyheitsmorgon, Her og nå, Alltid nyheter og Dagsnytt sendt saker frå prosjektet. I tillegg har det vore debattar, lengre intervju og orienteringar i Hordaland i dag på P1.

I tillegg er det laga 27 nettsaker på NRK.no. Både radiosakene samla og nettsakene samla gjev eit heilskapleg inntrykk av prosjektet. Produksjonen til nett og radio er til ein viss grad overlappande.

Den første saka gjekk òg i Dagsrevyen. I tillegg har fleire av milepælane i prosjektet vorte registrert i Vestlandsrevyen på NRK1.

5.1. Oversikt over radiosaker:

Sakene merka med grått er dei sakene som er rangert som dei viktigaste sakene i prosjektet. Tidskoden referer til den vedlagte lydfila. Totaltid 52:39. Merka "Kompendium med radioinnslag".

Dato:	Kort om innhaldet i saka:	Tidskode
07.01.2015	180 barn i Bergen mista plassen i kommunale barnehagar eller SFO	0:00:00
08.01.2015	Byråden lova at ingen skulle mista plassen - 180 barn vart kasta ut av barnehage eller SFO	2:46:00
09.01.2015	Fylkesmannen meiner barnehageoppseiingane i Bergen er i strid med barnehagelova	5:25:00
16.01.2015	Barn mister barnehage- og SFO-plassen i alle dei fire største byane i Noreg. Lokalpolitikarar heilt uvitande om praksisen	7:36:00
16.01.2015	Barneombodet reagerer på at barna vert kasta ut av barnehagen	10:06:00
19.01.2015	Utdanningsdirektoratet meiner alle storbyane bryt barnehagelova - må tilby barna ny plass	10:51:00
23.01.2015	Bergen vil ikkje stoppa utkastingar medan kommunen sjekkar om praksisen er lovleg - SV reagerer	13:19:00
27.01.2015	Bystyret grilla oppvekstbyråden. Ho vil ikkje svara på om kommunen vil endra praksis	15:59:00
03.02.2015	Kunnskapsministeren krev at kommunane sluttar med å nekta barn av dårlege betalarar barnehageplass	18:40:00

03.02.2015	Byrådet i Bergen lovar at praksisen til kommunen skal endrast	19:31:00
04.02.2015	Storingsrepresentant Kjersti Toppe meiner kunnskapsministeren ikkje går lagt nok - krev at barn ikkje lenger skal kastast ut av barnehage	20:13:00
05.02.2015	Bergen braut egne retningslinjer - familiar som skulda småpengar fekk brev om at barna kunne mista barnehageplassen	21:04:00
06.02.2015	Foreldre veit ikkje at dei har rett på billegare barnehage - barn stod i fare for å mista plassen då feil vart oppdaga	23:31:00
09.02.2015	Barnevernet har hindra at ikkje fleire barn har vorte kasta ut av barnehagane i Bergen	25:38:00
10.02.2015	Kommunane er delte i synet på om dei har lov til å kasta barn ut av barnehage. Også mindre kommunar praktiserer plassoppseiing.	26:36:00
06.03.2015	Byrådet foreslår ny ordning: Vil garantera at barna får plassen igjen ved neste hovudopptak	28:39:00
06.03.2015	Nye tal for utkastinger frå SFO i Bergen: 268 barn vart oppsagde.	29:46:00
07.03.2015	At stadig fleire barn mister SFO-plassen skapar reaksjonar	30:02:00
07.03.2015	Venstre er positive til byrådet sine endringar, men Arbeidarpartiet fryktar at barna kan verta kasteballar	31:00:00
29.04.2015	Jus-professor meiner det er uklart om kommunane har rett til å ta i frå barna barnehageplassen. I dag vedtek bystyret nye reglar.	32:38:00
30.04.2015	Bystyret i Bergen endra reglane for foreldre som ikkje betalar for barnehagen - SV-leiaren ber kunnskapsministeren om å få slutt på at barn mistar plassen	35:06:00
11.09.2015	99 barn vart kasta ut av barnehage og SFO etter at kunnskapsministeren konkluderte med at ordninga var i strid med lovverket	37:05:00
16.10.2015	Det nye byrådet lovar endring: Byrådsplattformen slår som første storby fast at barn ikkje skal mista plassen i barnehage. Over 500 har mista barnehageplassen i norske kommunar på tre år	39:38:00
13.11.2015	9 barn kan mista barnehageplassen før jul - den nye oppvekstbyråden har likevel ikkje tenkt å endra reglane	43:22:00
02.12.2015	Bystyrefleirtalet med klar melding til byrådet: Krev at ordninga med plassoppseiing frå barnehage vert fjerna	47:09:00
19.12.2015	Høgre meiner vedtak om at barna ikkje skal mista barnehageplassen er øydeleggande for bergensarane sin betalingsmoral	52:42:00

5.2. Oversikt over nettsaker

Alle nettsaker ligg elles samla på denne nettsida: : <http://www.nrk.no/emne/barn-av-darlige-betalere-fratas-sfo--og-barnehageplass-1.12137804>

Dato:	Kort om innhaldet i saka:	Lenke
07.01.2015	180 barn i Bergen mista plassen i barnehage og SFO	Lenke
07.01.2015	Skulle sørge for at ingen mistet plassen - nå er 180 barn kastet ut	Lenke
07.01.2015	180 barn fratatt plassen: - Vi føler oss lurt	Lenke
08.01.2015	"Oppfatter det som et rent løftebrudd"	Lenke
09.01.2015	Kan tvinges til å ta utkastede barn tilbake	Lenke
16.01.2015	Barnehagebarn kastes ut over hele Norge	Lenke
19.01.2015	Bryter loven når barn stenges ute	Lenke
23.01.2015	Krever at staten betaler for utkastede barn	Lenke
23.01.2015	– Andre er like forvirret som oss	Lenke
23.01.2015	Byråden måtte svare for utkastelsene	Lenke
23.01.2015	Dette skjedde med barna som ble kastet ut	Lenke
03.02.2015	Nå må kommunene ta de utkastede barnehagebarna tilbake	Lenke
03.02.2015	No vil Bergen endre barnehagereglane	Lenke
04.02.2015	Vil lovfeste forbud mot å kaste ut barn	Lenke
05.02.2015	Foreldrene skyldte 54 kroner - kommunen truet med å kaste barnet ut av barnehagen	Lenke
06.03.2015	Skrev brev til kommunen "Sara tar straffen for våre handlinger, og slutter på SFO"	Lenke
06.03.2015	De sa at barna ikke skulle rammes så ble 300 kastet ut	Lenke
07.03.2015	– Barna kan ikkje bli kasteballar i systemet	Lenke
14.04.2015	Fleirtal for framleis å kasta ut barn	Lenke
15.04.2015	Venstre: «Ingen skal miste barnehageplassen fordi foreldrene ikke kan betale»	Lenke
29.04.2015	Uvisst om kommunen har lov til å kasta ut barnehagebarn	Lenke
01.05.2015	Lysbakken: - Stortinget må rydda opp	Lenke
11.09.2015	99 barn ble kastet ut mens politikerne vurderte jussen	Lenke
16.10.2015	Slutt på at born blir kasta ut av barnehagen	Lenke

13.11.2015	Trugar med å ta barnehageplassen frå ni barn	Lenke
02.12.2015	Bystyret krev stopp i utkastning av barnehageborn	Lenke
19.12.2015	Frykter foreldre vil droppe barnehageregningen	Lenke

Lenke til Dagsrevy-versjon av den første saka: <https://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19010715/07-01-2015#t=30m27s>

6. Idè og utgangspunkt for arbeidet:

I november 2013 vedtok bystyret i Bergen at barn i dei kommunale barnehagane og skulefritidsorningane i byen skulle mista plassen sin, dersom foreldra ikkje betalte rekningane sine. Sidan 2008 hadde Bergen vore ein av relativt få kommunar der barna ikkje risikerte å måtta slutta i barnehagen. Hovudargumentet for å reetablere ordninga var at foreldre hadde sett seg i stor gjeld til kommunen. På det meste skulda foreldre nærmare 16 millionar i ubetalte barnehage- og SFO-rekningar. For nokre enkeltforeldre hadde den samla gjelda passert 100000 kroner. Intensjonen ved å innføra plassoppseiing var ikkje at barn skulle mista barnehageplassen, men å hindra at foreldre sette seg i gjeld til kommunen. Etter lovnadar frå byrådet om at ingen skulle mista plassen gjekk eit nesten samla bystyre inn for å gjeninnføra ordninga. Berre Raudt sine to bystyrerepresentantar gjekk i mot å innføra ordninga. Praksisen i Trondheim kommune vart valt som mal for den nye ordninga og målet var tett oppfølging av foreldre som kom på etterskot med betalinga.

Eg (Sølve Rydland) som følgjer bergenspolitikken tett for NRK Hordaland, stussa over at ordninga vart innført med uvanleg lite politisk motstand. Eg bestemte meg for å følgja med på konsekvensane når den nye ordninga hadde fungert ei stund. Den første arbeidsdagen i 2015 skumma eg rutinemessig gjennom rapporten "Kvalitetsmelding for barnehagene i Bergen 2013-2014". Der kom eg over eit kort avsnitt som refererte til ordninga: "De første oppsigelsene hadde sluttdato 31.5.2014 og det var da 19 barn i barnehage som ble sagt opp", var den korte og konsise meldinga.

Den korte setninga gjorde at eg straks sendte ein epost til seksjonsleiar for barnehage og skule i Bergen kommune, Marianne Boge. Der bad eg bad om å få ein oversikt over kor mange barn som hadde mista plassen i skulefritidsordning og barnehage sidan ordninga vart innført. Det endelege svaret kom 5. januar og viste at totalt 180 barn hadde mista plassen i barnehage og skulefritidsordning fram til november.

Tala me fekk frå Bergen kommune reiste ei rekkje spørsmål. Kva skjer med barna som mistar barnehageplassen? Er det like mange som mistar plassen i andre kommunar? Korleis harmonerer utkastning av barn med barnehageretten i lov om barnehagar? Korleis kunne alle parti (utanom Raudt) i det normalt så polariserte bystyret i Bergen gå inn for ei ordning som gjorde at barn vart tvunge ut av barnehagen?

Saman med kollega Simen Sundfjord Otterlei bestemte me oss for ein slagplan med fleire parallelle løp. Det var openbart at saka hadde både lokalpolitiske, rikspolitiske, moralske og juridiske falsettar.

At politikarane i Bergen hadde eit utfordrande val då plassoppseiinga vart innført var openbart. Kva er verst? At barnefamiliar set seg i gjeld til kommunen, eller at barna må slutta i barnehagen, med dei konsekvensar det har

for barna og familiane? I tillegg har barnehagane sin posisjon i samfunnet har endra seg mykje på relativt få år. Det som for nokre år tilbake var eit tilbod for dei få, har vorte ein av hjørnesteinane i velferdssamfunnet. Me undra oss over om lovar og reglar hadde utvikla seg i takt med utviklinga.

Søk i Atekst og NRK sine eigne arkivsystem viste at det dei siste åra var gjort svært lite journalistisk arbeid på at barn mista plass i barnehagar og skulefritidsordning som følgje av at foreldra ikkje betalte for seg. Då me sette i gang med arbeidet oppdaga me at det var svært få som visste kva som føregjekk.

Sølve Rydland

Journalist, NRK Hordaland

7. Sentrale problemstillingar:

Me bestemte oss for å angripa saka frå fleire ulike vinklar parallelt:

- 7.1. **Lokalpolitisk:** Noko av det første me bestemte oss for å gjera, var å gå tilbake for å sjå på vedtaket som vart gjort i 2013. Kva undersøkingar hadde kommunen gjort i saksførebuingane og kva løfter var gitt frå byrådet si side. Kva var grunnen til at eit nærmast samla bystyre hadde røysta for ordninga.
- 7.2. **Andre kommunar:** Korleis var konsekvensane av ordninga med plassoppseiing i andre kommunar? Me bestemte oss for å først ta ein kikk på dei andre storbykommunane, og særleg Trondheim som hadde fungert som mal for ordninga Bergen hadde innført.
- 7.3. **Rikspolitisk:** Sjølv om det er kommunane som har ansvar for å tilby barn barnehageplass, er det Stortinget som har laga det overordna regelverket. Korleis reagerte regjeringa på at kommunane kasta barn ut av barnehagane og SFO?
- 7.4. **Juridisk:** Eit kjapt søk på lovdata stadfesta det me trudde; Lov om barnehagar går svært langt i å sikra barn rett til barnehage i kommunen der dei bur, og at det nettopp er kommunane som har ansvar for å oppfylle barnehageretten. Kunne verkeleg kommunane kasta barna ut av barnehage og SFO?
- 7.5. **Barna og foreldra:** Me ønskte å komma i kontakt med barna og familiane som hadde mista barnehageplassen. Kva var bakgrunnen for dei økonomiske problema? Korleis fekk dei kvardagen til å gå opp utan barnehage eller skulefritidsordning? Kva kjenneteikna familiane som var råka.

8. Genuint nytt i sakene:

- Trass lovnadar frå byrådet i Bergen og intensjonar om at ingen skulle enda opp med å mista plassen, mista 400 barn (44 i barnehage, 356 i SFO) plassen i barnehage og SFO mellom 31.5.2014 og 31.5.2015.

- Bergen og dei fleste andre norske kommunar har hatt reglar som har vore i strid med lov om barnehagar (kommunane stilte krav om at familiarne måtte kvitta seg med gjeld før barna kunne få ny barnehageplass) og ordinær avtalerett (barn vart sagt opp for beløp heilt ned mot 500 kroner). Avsløringane til NRK førte til at kunnskapsministeren bad kommunane om å endra praksisen sin.
- Det er stor juridisk usemje om kommunane faktisk har rett til å seia opp barn frå barnehagane.
- Bergen kommune braut sine eigne retningslinjer og sendte oppseiingsbrev til familiar som skulda mindre enn ei månadsleige.
- Over 520 barn i dei 50 mest folkerike kommunane i Noreg mista barnehageplassen grunna betalingsproblem mellom 2012 og 2014. Det reelle talet er langt høgare, sidan fleire kommunar ikkje har greidd å komma opp med nokon fullstendig oversikt over omfanget. Også i ei rekkje mindre kommunar har barn mista barnehageplassen.
- Bergen kopierte Trondheim sine reglar for sanksjonar mot foreldre som ikkje betalte barnehagerekninga, men sjekka ikkje konsekvensane. I Trondheim hadde ei rekkje barn mista barnehageplassen kvart år. NRK sine saker sette i gong ein prosess om å endra ordninga også i Trondheim.
- Ei rekkje kommunar (Mellom anna Oslo, Bergen og Trondheim) mangla oversikt over kor mange barn som hadde vorte sagt opp frå barnehagar og SFO. I mange kommunar har det aldri vore nokon debatt rundt problematikken.
- I september kom det fram at 99 barn vart kasta ut av barnehage og SFO i Bergen, medan kommunen vurderte om oppseiingane var lovlege eller ikkje.
- Det nye byrådet i Bergen lova i byrådsplattformen at ingen barn skulle mista barnehageplassen. Likevel stod ni barn i november i fare for å mista barnehageplassen før jul.
- Ingen barn har mista plassen i barnehage etter at reglane til Bergen kommune vart endra.
- I desember bestemte Bergen bystyre at kommunen skulle gå vekk frå ordninga med plassoppseiing.

9. Kort skildring av organisering, metodebruk, kjeldebruk, problem undervegs

Arbeidskvardagen ved eit distriktskontor i NRK er prega av høgt publiseringstempo. Sølve som jobbar mest med radio lagar som regel minst ei sak dagleg til nyheitene neste morgon, og Simen som er nettjournalist på desken publiserer mange saker dagleg. Då me fekk tala frå kommunen måndag 5. januar, bad me om å få jobba med saka denne og neste dag. Sidan ordninga så vidt var nemnd i ein offentleg rapport våga me ikkje å bruka lengre tid på å få ut den første saka.

Det er Sølve som har jobba fram dei fleste sakene og har styrt arbeidet. Simen har tilrettelagt sakene for nett og bidrege i planlegginga av prosjektet. Det har vore viktig å vera to om arbeidet for å kunna diskutera sakene med nokon ein veit har førstehandskjennskap til prosjektet.

Strategien i starten av prosjektet var å få ut dei første sakene relativt fort, for så å bruka tid på grundigare og meir tidkrevjande undersøkingar. Me vurderte det som at det var mest fornuftig å ta tak i det lokalpolitiske først. Samt å starta jobben med å finne ut i kva grad ordninga var juridisk innan for lovverket.

Me oppdaga relativt fort at det ville ta tid å få eit større oversyn over omfanget ute i kommunane. Derfor valte me å jobba med andre saker i periodar med mykje innhenting og venting på statistikk. Sidan me hadde eigarskapen til saka opplevde me òg at kjeldene i stor grad kom til oss, når det var noko nytt å melda.

9.1 Metodebruk

9.1.1: Metode: Be om sortert statistikk: Den første jobben me prioriterte var å finna ein barnehage eller ei skulefritidsordning å besøka for å laga den første reportasjen. Fordi me rekna med at det ville vera vanskeleg finna dei berørte familiane, ville me leita etter ein rekror eller ein barnehagestyrar som kunne gje saka kjøt og blod. For å auka sjansen for å finna ein av dei aktuelle barnehagane eller skulefritidsordningane, bad me om å få oppseiingstala sortert etter bydel. Dette gjorde me fordi kommunen ikkje ville opplysa om kva barnehagar barna hadde mista plassen frå, og me vurderte det som meir effektivt å leita sjølv, enn å klaga på avgjerda. Sidan berre 30 prosent av barnehagane i Bergen er kommunale, såg me på det som ei overkommeleg oppgåve å komma oss ut i ein barnehage. I motsetning til tala for skulefritidsordninga, som var av eit langt større omfang, fekk me fort eit bydelsvis oversyn over barnehagane frå kommunen. Sidan bydelane Årstad og Laksevåg såg ut til å vera noko overrepresenterte på lista, prøvde me i desse bydelane først. Etter eit par bomtelefonar og nokre barnehagestyrarar som var lite lystne på å snakka med journalistar, fekk me treff i Olsvik barnehage. Styraren Trond Øverli stadfesta at dei var blant dei berørte barnehagane, og snakka svært opent om problematikken. Sølve avtalte å ta med seg ein tv-fotograf og møta Øverli i barnehagen.

Saman med eit intervju med den ferske byråden Jana Midelfart Hoff frå Høgre, og Sofie Marhaug frå Raudt laga me klar den første radiosaka for publisering dagen etter. (Å be om innsyn i offentlege databasar jamfør offentleglova §9 er ein sentral del av dette prosjektet. Dette kjem me tilbake til i 9.1.4).

9.1.2: Metode: Politiske protokollar og dokumentasjonsopptak frå møter: Politiske saksutgreiingar og protokollar er som regel spekka med relevant informasjon. I dette tilfellet hadde me i tillegg den konkrete politiske saka frå 2013 å leita i. Sjølv om det var mykje bakgrunnsinformasjon i saksutgreiinga frå november, var det noko me stussa over. Kva var det eigentleg som gjorde at eit nærmast samla bystyre hadde slutta seg til vedtaket om at barn igjen kunne mista plassen i barnehagar og skulefritidsordningar? Nokre telefonar til sentrale politikarar tyda på at byrådet hadde gått langt i å lova at ordninga skulle vera så god, at ingen barn skulle enda opp med å mista barnehageplassen. Men det var ingen forsikringar om dette i dei skriftlege utgreiingane. Derfor valte me å ta ein kikk på dokumentasjonsopptaket frå bystyredebatten som ligg tilgjengeleg på kommunen sine heimesider. Opptaket avslørte at dåverande byråd for barnehage og skule, Harald Victor Hove (H), gjekk langt i å lova at ingen skulle mista plassen:

"Det nye systemet mener jeg vil sørge for at man ikke trenger å gå til plassoppsigelse, fordi vi setter inn hjelpen tidlig. Det er det bystyret tror byrådet på når dere stemmer det gjennom, [...]Vi må sørge for at vi ett år fra nå kan si at «ja, oppgaven er levert, bystyrets intensjoner er ivaretatt".

Me tok med oss opptaket til rådhuset, og viste dette til tre av gruppeleiarane i opposisjonen (Oddny Miljeteig (SV) og Julie Andersland (V) og Marita Moltu (KrF) og leiar for oppvekstkomiteen Pål Hafstad Thorsen frå Høgre).

Saman med eit nytt intervju med den nye oppveksbyråden danna dette grunnlaget for den andre saka, som me publiserte på nett same kveld, og på radio morgonen etter.

9.1.3 Metode: Ekspertintervju: Etter dei to første sakene, ønskte me å sjå nærmare på dei juridiske sidene ved at barna mista plassen i barnehagen. Gjennomgangar av gjeldande lovverk stadfesta mistanken om at retten til barnehageplass stod langt sterkare enn retten til plass i skulefritidsordning. Sidan det er fylkesmannen som har ansvar for å føra tilsyn med at kommunane oppfyller barnehageretten, prøvde Simen å ta kontakt med seniorrådgjevar Marianne Svege hjå Fylkesmannen i Hordaland. Ho kunne visa til at ein kommune i Hordaland for ei tid tilbake hadde spurd fylkesmannen om hjelp i ei liknande sak. Ein familie med ubetalte rekningar til kommunen hadde søkt om barnehageplass, og kommunen lurte på om dei kunne nekta familien plass. Svaret frå Utdanningsdirektoratet, som hadde vurdert saka, var "nei". At familien hadde gjeld til kommunen var ikkje grunn nok til å nekta barnet plass. I bystyrevedtaket frå november 2013 gjekk det fram at barna ikkje vil «kunne få tildelt barnehageplass/SFO-plass til dette barnet før gjelden er innfridd eller det er inngått betalingsavtale». Svege var fast bestemt på at kommunen plikta å tilby barnehageplass uavhengig av om foreldra betalar eller ikkje, og at praksisen til Bergen var i strid med intensjonen i barnehagelova. Om Bergen og andre kommunar i det heile hadde rett til å seia opp barnehageplassen, var i følgje Svege eit langt vanskelegare spørsmål. Seinare i prosjektet opplevde me at ulike juridiske miljø landa på ulike konklusjonar på nettopp dette punktet. Stipendiat ved Universitetet i Oslo Jon Christian Fløysvik Nordrum var tidleg ute og konkluderte med at utkasting var ulovleg. Kommuneadvokaten i Bergen konkluderte med at praksisen var innanfor lovverket. jusprofessor Karl Harald Søvig ved Universitetet i Bergen, på si side, karakteriserte spørsmålet som ei juridisk gåte, som Stortinget burde rydda opp i. I tillegg til intervjuet me har brukt i sakene har me snakka med byråkratar og juristar for å få best mogeleg innsikt i saksfeltet.

9.1.4 Metode: Å la andre gjera jobben for seg: Etter dei første sakene våre bad fylkesmannen i Hordaland Utdanningsdirektoratet om å vurdere om kommunane kunne seia opp barn eller ikkje. Direktoratet hadde ikkje tidlegare vurdert denne problematikken. Lovtolkinga tok tid, men resultatet vart ei klargjering av reglane som slo fast at barn som mista barnehageplassen hadde rett på ny plass seinast ved neste opptak, og at kommunane uansett har ansvar for å sikra barna barnehageplass. Noko som stadfesta at Bergen og andre kommunar hadde reglar som ikkje var i tråd med regelverket. Me hadde tidleg bede om å få kunnskapsministeren på bana. Då lovtolkinga var gjennomført, og han hadde besvart Kjersti Toppe (Sp) sitt spørsmål i Stortinget, stilte statsråden til intervju og bad kommunane om å endra praksisen sin.

Også i møte med kommunane, opplevde me at det kunne vera nyttig å støtta seg på andre. På same tid som me tok kontakt med kommunar for å få ut tal, gjorde lokale folkevalte det same. Ved å ta kontakt med politikarane fekk med i fleire tilfeller informasjonen lenge før. Sidan tematikken langt på veg var upløgda mark oppdaga me at det var nyttig tidsmessig å bruka andre kjelder for å få ut informasjon.

9.1.5 Metode: Å laga eigen statistikk ved å krevja innsyn i samanstillingar av offentlege databasar: Det viste seg fort at det var utfordrande å få eit godt oversyn over konsekvensane av plassoppseiing i andre kommunar. Derfor bestemte me oss for å forsøka å laga vår eigen statistikk. Me starta med dei kommunane som liknar mest på Bergen – Oslo, Trondheim og Stavanger. Me har tidlegare erfart at ein kan ein få ut presis informasjon frå kommunar ved å nytta seg av §9 i offentleglova: "Alle kan krevje innsyn i ei samanstilling av opplysningar som er elektronisk lagra i databasane til organet dersom samanstillinga kan gjerast med enkle

framgangsmåtar". Etter å ha fått svar frå Trondheim og Stavanger, venta me på svar frå Oslo. Etter å ha fått stadfesta av anonyme tilsette i Oslo kommune at mange barn i hovudstaden hadde mista plassen, valte me å publisera ei sak om at barn i alle dei fire største kommunane i Noreg hadde mista barnehageplass grunna betalingsproblem.

Deretter tok me sikte på å samla inn tal frå alle kommunane i Hordaland. I tillegg bad me om innsyn i dei femti mest folkerike kommunane i landet for å få eit oversyn over omfanget av at barn mister plassen i barnehage. Me bad om tal på kor mange barn som hadde mista plassen i perioden 2012-2014. Prosessen viste seg å vera langtekkeleg, men dei aller fleste kommunane bidrog med tal. Av dei 50 største kommunane var det berre Arendal, Hamar og Stjørdal som av ulike grunnar ikkje bidrog med statistikk. Arendal viste til at dei ikkje hadde informasjon om oppseiingar i databasen sin, og at me dermed ikkje hadde rett på tal jamfør §9. Me greide heller ikkje å finna andre metodar for å få ut tala. Fleire av dei andre kommunane hadde utfordringar med å skaffa statistikk for alle dei tre åra. Trondheim kommune skreiv mellom anna " Oppvekstkontoret har dessverre ingen oversikt over tall fra 2012 og 2013", og leverte berre ut tal for perioden 1.8 – 31.12 2014.

Etter mange purringar, enda me opp med svar frå dei aller fleste kommunane, likevel vurderte me talmaterialet til å vera for mangelfullt til å kunna gå ut med eksakte tal. Det me likevel hadde fått dokumentert gjennom undersøkinga var at dei fleste kommunane hadde sagt opp barn i løpet av dei siste tre åra, og at minst 520 barn hadde mista barnehageplassen. Funna frå undersøkingane i Hordaland valte me å ikkje publisera. Bakgrunnen var at me vurderte at det var lite nytt samanlikna med det me allereie hadde meldt om frå utvalte kommunar.

I tillegg til dette samla me inn tal frå Bergen kommune, etter kvart som fleire barn mista barnehageplassen. Frå 31.5.2014 (då plassoppseiinga vart innført) – 31.5.2015 (då reglane vart endra) var det ifølgje kommunen sine tal i alt 400 barn som mista plassen i barnehage eller skulefritidsordning i Bergen.

9.1.6 Metode: Postlistesøk: Ved å søka i offentlege postlister fann me ut at fleire kommunar i Hordaland hadde tatt kontakt med Fylkesmannen i Hordaland i etterkant av sakene me hadde laga. Kommunane lurte på kva dei burde gjera, ettersom det var tvil om kva barnehagelova opna for. Ved å ta kontakt med fleire av desse kommunane fann me ut at også fleire av dei mindre hordalandskommunane hadde sagt opp barnehagebarn fordi foreldra ikkje hadde gjort opp for seg. Sjølv om mange av kommunane hadde same ordning som Bergen, hadde berre eit fåtal av kommunane sagt opp barn.

Ein glipp frå ein offentleg etat gjorde òg at me kom i kontakt med ei mor som hadde opplevd å mista barnehageplassen grunna betalingsproblem. Brevet ho hadde sendt var merka "unntatt offentlegheit", men etaten hadde gløymd å sladda namnet til avsendaren. Trass ein positiv telefonsamtale, og sjølv om kvinna kvinna var positivt innstilt lukkast det ikkje å få kvinna til å stilla til intervju. Ho gav uttrykk for at ho måtte rydda andre utfordringar av vegen før ho følte seg klar til å stilla opp.

9.1.7 Metode: Søk i sosiale medium: Ein av dei involverte som me fekk tak i i løpet av prosessen var Steinar Steine frå Kvam herad i Hardanger. Han hadde kommentert ei av sakene me hadde laga på Facebook, og stilte opp til intervju. Det mest kuriøse og humoristiske innslaget i serien. Steine gløymte å betala SFO-rekninga til dottera, men valte å finna ein humoristisk vri på problemet då han fekk oppseiingsbrevet heim i postkassen. Dottera var lei av å gå på SFO, men plassen kunne ikkje seiast opp midt i semesteret. "Der kom jo sjansen rekende på en fjøl rett ned i postkassen. Jeg sendte straks mail til kommunen. Der skrev jeg at saken var

diskutert i hjemmet, og at Sara var villig til å ta straffen for foreldrene sine handlinger, og innså at hun straks måtte slutte på SFO" sa Steine.

I tillegg fekk me mange nyttige tilbakemeldingar, ros og ris via ulike sosiale medium.

9.1.8 Metode: Bruk av rekneark for systematisering: Gjennom heile prosjektet har me systematisert informasjonen me har samla inn ved hjelp av rekneark.

9.2 Kjeldekritikk:

Sakene er basert på ei mengd med statistikk, dokument og intervju og samtalar med styrar i barnehagar, lokalpolitikarar, rikspolitkarar, juristar, byråkratar og folk som på ein eller annan måte har vore berørt av saka.

9.2.1: Kjeldekritikk: Dei det gjeld: Ei av dei største utfordringane har vore å komma i kontakt med dei det gjeld. Altså barna og familiare som har opplevd å mista barnehageplassen. Dette har gjort det vanskeleg å danna seg eit godt bilete av kven det faktisk er som ikkje betalar for seg. Signala frå byrådet i Bergen har gått ut på at det er ein kombinasjon av familiar som har opplevd plutselig sjukdom, relativt velstående familiar som har mista kontroll over økonomien, innvandrarar som har hatt vanskeleg får å setja seg inn i lovar og reglar og barn som på ein eller annan måte har ein vanskeleg omsorgssituasjon. Bodsken er uansett at dei som har den trongaste økonomien får hjelp frå barnevern eller andre instansar til å betala for barnehageplassen. Enkelte foreldre har tatt barna ut av barnehagen og "forsvunne" etter at dei har fått beskjed om at barnehageplassen står i fare. Samtalar med styrarar i barnehagane tyder uansett på at det er snakk om barn som pedagogane meiner har eit særskild stort behov for å gå i barnehage. Uansett har det komplisert arbeidet at stemmene til dei mest involverte har mangla.

9.2.2: Kjeldekritikk: Kva ligg bak tala og kan me stola på dei? Det statistiske materialet me har henta inn frå kommunane viste seg å vera krevjande. Fort oppdaga me at det var skilnad på "effektuerte oppseiingar" og barn som faktisk har måtta slutta i barnehagen. Dette har òg gjort at det har vore krevjande å samanlikna tala frå dei ulike kommunane. Arbeidet har på mange måtar vore ein læreprosess i eit emne som har vore lite omtalt tidlegare. At kommunane sjølv i mange tilfeller har vore einaste kjelde til informasjon, har gjort at ein har måtta lita på at kommunane leverer frå seg korrekt informasjon. Dette har vore særleg krevjande i dei tilfella der kommunane har vore lite innstilte på å dela.

9.2.3: Kjeldekritikk: Juridisk grenseland: Det spørsmålet me har slitt mest med å få svar på er: Har kommunane lov til å seia opp barn av foreldre som ikkje betalar for seg? Ulike juridiske fagmiljø har landa på ulike konklusjonar, og også Utdanningsdirektoratet valte å støtta seg på Kunnskapsdepartementet då dei skulle konkludera på lovtolkinga si. Dette har ført til at ein har måtta sjonglera ulike konklusjonar, og ikkje har kunna presentera klare svar. Først er konklusjonen at kommunen kan seia opp barna, men at barna har rett på plass ved neste opptak.

9.2.4: Kjeldekritikk: Kjeldene visste lite: Då me bad om dei første tala frå Bergen kommune opplevde me å ta byrådet på senga. Det fanst ikkje noko oversikt over kva som hadde skjedd med barna, kor mange som

eventuelt hadde fått barnehageplassen tilbake, og kva tilbod kommunen hadde stilt opp med. I ettertid kan ein nok sjå teikn til at informasjonen frå dei offisielle kjeldene i starten var noko upresis.

9.3 Problem undervegs:

9.3.1: Kontinuerleg publisering: Sjølv om me hadde ein klar ambisjon om kor me ville då me starta prosjektet, har arbeidet vorte prega av at me har publisert stoffet gradvis. Dette har ført til at me nokre gongar gjerne har sett i ettertid at me hadde tent på å venta med å publisera sakene, eller porsjonert stoffet ut på ein annan måte. I litt for stor grad har dette ført til at me stadig har publisert nye tal, spesielt for situasjonen i Bergen. Først var det 27 barn som mista plassen i barnehage, så var det 33, og etter kvart var det 44 barn. Samtidig er jo dette eit resultat av at saka har utvikla seg, og at stadig nye familiar har hamna i betalingstrøbbel.

9.3.2: Ansiktet som mangla: I heile prosessen har me prøvd å finna dei det gjeld. Barna som må vera heime medan dei andre er i barnehagen, og foreldra som ikkje greidde å betala i tide. Det er ikkje vanskeleg å forstå at familiare ikkje står i kø for å snakka om at dei ikkje var i stand til å behalda barnehageplassen, men konsekvensen har vore at det det har vore ei utfordring å finna dei som skapar identifikasjon til sakene. Om den rette casen hadde dukka opp, ville det heller ikkje vore fritt for etiske dilemma. Samstundes har det vore oppløftande å sjå at sakene har fått konsekvensar på eigen kjøp, utan at ein har løfta fram enkeltskjebnane som ikkje alltid er representative.

9.3.3: Kompliserte samanhengar: Fleire både internt og ute i kommunane trudde at det var slutt på at barn mista barnehageplassen i Bergen, lenge før bystyret vedtok dette. Då me allereie i tredje sak intervjuar Marianne Svege hjå fylkesmannen, som sa at kommunane måtte tilby ny barnehageplass til barna, var det mange som ikkje forstod kvifor ein jobba vidare med saka. Det har vore krevjande å kommunisera det at faktumet at kommunane sin praksis var i strid med lovverket, ikkje betydde at alle sider ved ordninga med plassoppseiing var i strid med lov om barnehagar. Den største drivkraften var nok å få eit godt svar på om barna har eit vern mot å verta kasta ut av barnehagen eller ikkje. Kanskje leita ein etter det klare juridiske svaret, medan det til sjuande og sist handla om skjønn og politikk. Utfordringane har uansett vore å få fram dei viktige nyansane i saka, både i møte med sentralredaksjonane på Marienlyst og ut mot lyttarane.

9.3.4: Nasjonal sak i regional redaksjon: Den delen av saka som handlar om dei lokale forholda i Bergen og Hordaland opplever me at me har greidd å levera godt på. Den nasjonale delen av saka kan nok ha lide noko under at det er vanskeleg å prioritera saker som ikkje er relevante for eige dekningsområde. Fleire gongar skulle me gjerne stilt dei same spørsmåla til dei som styrer i Trondheim og Oslo, som dei som styrer i Bergen. Då har det vore oppløftande å sjå at regionale og lokale medium har tatt tak i sakene i sitt nærmiljø.

10. Konsekvensar av journalistikken:

- Utdanningsdirektoratet gjennomførte ein gjennomgang av lovverket som konkluderte med at barna har rett på ny plass ved neste barnehageopptak.

- Kunnskapsministeren krevde at kommunane endra regelverket, og at "misligholdet må være vesentlig" (minst tre månadsbetalingar) for at barna skal kunna mista barnehageplassen.
- Kommuneadvokaten i Bergen gjennomførte ei utgreiing som følgje av sakene våre. Denne konkluderte med at kommunen burde endra praksis, men berre plikta å tilby ny plass ved hovudopptak.
- Bergen kommune endra praksisen sin i to omgangar:
 - April 2015: Bystyret gjekk inn for at kommunen skulle følgja pålegga frå kunnskapsministeren:
 - Barna har rett på ny plass, seinast ved neste hovudopptak.
 - Minst tre månadsrekningar må vera ubetalte for at barna skal kunna mista barnehageplassen.
 - Desember 2015: Bystyret vedtek at kommunen skal gå vekk frå praksisen med plassoppseiing. Kommunen skal framleis følgja opp foreldre som ikkje betalar.
- Ingen barn har mista barnehageplassen i dei kommunale Bergen etter at den første regelendringa til Bergen kommune vart gjort.
- Fleire andre kommunar har slutta å seia opp barn frå dei kommunale barnehagane.

11. Andre medium som har skrive om saksfeltet

Etter dei første sakene laga ei rekkje aviser lokale oppslag basert på funna vore i Bergen og dei største byane. Dagsavisen i Oslo, Fredrikstad blad og Nordlys i Tromsø er nokre av avisene som har følgd opp saka med lokale vinklingar om at barn mister barnehageplassen.

Bergensavisen og Bergens Tidende har dekkja den politiske prosessen i Bergen.

Bergensavisen har skrive to leiarartiklar om saka. I mai argumenterte avisa med at gratis barnehage var den einaste måten å unngå at barna vert taparane. I desember støtta BA det nye bystyrefleirtalet sitt vedtak om å gjera slutt på ordninga med plassoppseiing.

Lokalavisa Os- og fusposten var tidleg ute og meldte om at Os kommune ville endra praksis.

Likevel er me litt overraska over at dei nasjonale mediehusa ikkje har løfta opp saka.

12. Tidsbruk:

Prosjektet er laga i ein nyheitskvardag med høgt publiseringstempo. Det har ikkje vorte sett av ekstra tid til prosjektet. Arbeidet med å skaffa oversyn over situasjonen i ulike kommunar er gjort innimellom arbeid med andre saker. Sidan begge journalistane jobbar mykje med politikk, har valåret 2015 vore ekstra hektisk.

Dette gjer at det er vanskeleg å rekna ut kor mykje tid som reelt sett er brukt. Nokre dagar har ein brukt eit heilt dagsverk, medan ein andre dagar kanskje berre har registrert svar frå eit par kommunar.

Den første eposten vart sendt 3. januar, den første saka gjekk på lufta 7. januar. Dei siste radioinnslaga vart sendt 19. desember.

13. Erfaringar:

Då arbeidet starta i januar, hadde me ikkje trudd at prosjektet skulle så fylla store delar av arbeidsåret. Det mest inspirerende er at ein heile tida har sett at journalistikken har fått konsekvensar. Barn som for eit år sidan hadde mista barnehageplassen i Bergen får i dag halda fram med å gå i barnehagen. Me har òg avdekka at mange av kommunane i Noreg ikkje har hatt reglar som har vore i tråd med barnehagelova.

Det var dei lokalpolitiske sidene ved saka som i størst grad vart dagsordensettjande. Sjølv om det kom nye avklaringar frå Regjeringa og Utdanningsdirektoratet, er det mykje meir å henta rikspolitisk og i andre kommunar. Det vanskelegaste har vore å komma i kontakt med dei berørte. Trass mange forsøk måtte me i stor grad basera intrykket av denne gruppa på informasjon frå Bergen kommune og barnehagestyrarane.

Sjølv om me har hatt store ambisjonar for prosjektet er det ikkje alt som har gått like smertefritt. Me skulle gjerne fått meir ut av undersøkinga vår i dei mest folkerike kommunane. Likevel fungerte undersøkinga som ei slags temperaturmåling på at mange kommunar seier opp barn frå barnehagane. I perioden 2012 - 2014 mista meir enn tre barn barnehageplassen kvar veke.

Prosjektet har òg vore ein uthaldingstest, der me innimellom har lurt på kvifor me har jobba vidare.

Me takkar for at vaksjefar, kollegaer og leiinga i NRK Hordaland har hatt tru på prosjektet og som har vore med på å formidla stoffet på nett i radio og på tv.

Sølve Rydland

Simen Sundfjord Otterlei

Bergen 18. januar 2016

Vedlegg:

Vedlegg 1: Tal for oppseiingar i Bergen kommune

Vedlegg 2: Tal for oppseiingar i dei 50 mest folkerike kommunane og i kommunane i Hordaland

Vedlegg 3: Presisering frå Kunnskapsdepartementet

Vedlegg 4: Presisering frå Utdanningsdirektoratet

Vedlegg 5: konklusjon uttale frå kommuneadvokaten i Bergen

Vedlegg 6: Vedtak Bergen bystyre november 2013 og april 2015

Vedlegg 7: Faksimiler oppslag i andre medier

VEDLEGG 1:

Tal for Bergen kommune før regelendring (31.05.2014 - 31.05.2015)

	Barnehage	SFO	Frå	til
07.01.2015	27	153	31.05.2014	31.11.2014
16.01.2015	6		31.11.2014	31.12.2014
03.06.2015		115	31.11.2014	31.12.2014
09.09.2015	11	88	31.12.2014	31.05.2015
Totalt	44	356	31.05.2014	31.05.2015
Tilsaman		400		

*Det høge talet skuldast at oppseiingar ikkje hadde komme med i det første talgrunnlaget. Fleire av oppseiingane stammar frå tidlegare månadar

Tal for Bergen kommune etter regelendring (31.5-31-10)

	Barnehage	
	Oppseiingsbrev	Reelle oppseiingar
31.8.15	9	0
31.9.15	15	0
31.10.15	10	0
	34	0

Kjelde: Bergen kommune

VEDLEGG 2:

Tal for oppseiing frå barnehage for dei 50 mest folkerike kommunane (2012-2014)

		2012	2013	2014	Sum
1	Oslo	225			225
2	Bergen		0	33	33
3	Trondheim	?	?	18	18
4	Stavanger		4	6	16
5	Bærum		0	0	0
6	Kristiansand			2	4
7	Fredrikstad		11	12	35
8	Sandnes		3	3	9
9	Tromsø		2	1	6
10	Drammen		0	10	16
11	Asker		0	0	0
12	Sarpsborg		1	2	7
13	Skien		4	5	14
14	Skedsmo	?	?	5	5
15	Bodø	5			5
16	Ålesund		1	0	3
17	Sandefjord		0	6	9
18	Arendal				0
19	Larvik		3	1	10
20	Karmøy		0	0	0
21	Tønsberg		1	0	6
22	Haugesund		0	0	0
23	Porsgrunn	5			5
24	Lørenskog		0	0	0
25	Ringsaker		6	4	14
26	Ullensaker		0	3	3
27	Moss		3	5	12
28	Halden		1	1	3
29	Gjøvik		0	0	0
30	Ringerike		2	2	8
31	Ski				1
32	Hamar				0
33	Askøy		0	0	0
34	Lillehammer		0	0	0
35	Horten		2	5	12
36	Kongsberg		2	2	6
37	Oppegård		1	2	3
38	Molde		0	0	0
39	Rana			0,5	1,5
40	Lier		0	0	0
41	Sola		0	1	1

42	Harstad		0	2	0	2
43	Kristiansund		2	0	0	2
44	Fjell		0	0	0	0
45	Nedre Eiker		1	1	1	3
46	Eidsvoll		0	0	2	2
47	Stjørdal					0
48	Nittedal		0	0	0	0
49	Grimstad	3				3
50	Steinkjær		4	6	5	15
						517,5

Tal for oppseiing frå barnehage for dei kommunane i Hordaland utanom Bergen (2012-2014)

	2012	2013	2014
Etne	0	0	0
Sveio			
Bømlo			
Stord	0	0	0
Fitjar	0	0	0
Tysnes	0	0	0
Kvinnherad			
Jondal	0	0	0
Odda	1	1	0
Ullensvang	0	0	0
Eidfjord	0	0	0
Ulvik	0	0	0
Granvin	0	0	0
Voss	2	0	0
Kvam	0	0	0
Fusa	0	0	0
Samnanger	0	0	0
Os	0	3	0
Austevoll			
Sund	1	0	0
Fjell	0	0	0
Askøy	0	0	0
Vaksdal	0	0	0
Modalen	0	0	0
Osterøy	0	0	0
Meland	0	0	0
Øygarden	0	1	0
Radøy	0	0	0
Lindås	0	0	0
Austrheim	0	0	0
Fedje	0	0	0
Masfjorden	0	0	0

VEDLEGG 3: Presisering frå Kunnskapsdepartementet:

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/511- 3	08.04.2015

Nytt opptak etter oppsigelse av barnehageplass som følge av misligholdt foreldrebetaling

Vi viser til møte mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet 26. mars d.å. der virkningen av oppsigelse av barnehageplass grunnet misligholdt foreldrebetaling ble diskutert. Utdanningsdirektoratet har bedt Kunnskapsdepartementet avklare hvilken betydning oppsigelse grunnet mislighold har for retten til å søke nytt opptak. Utdanningsdirektoratet har også fått spørsmål om det i denne sammenheng er forskjell på tilfeller der et barn har mistet plassen som følge av nedleggelse eller brann og der barnet har mistet plassen som følge av betalingsmislighold.

Kunnskapsdepartementet vil vise til statsråd Torbjørn Røe Isaksens svar på Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 484 (2014-2015):

"Selv om rett til barnhageplass er innført, er det på det rene at barnehageloven fremdeles legger opp til at en viss del av kostnadene skal dekkes gjennom foreldrebetaling, jf. barnehageloven § 15 og forskrift om foreldrebetaling i barnehager av 16.12. 2005 nr. 64. Størrelsen på foreldrebetalingen fastsettes gjennom Stortingets årlige budsjettvedtak. Når foreldre tar imot tilbud om plass, aksepteres samtidig denne betalingsforpliktelsen. (...)

Dersom et barn mister barnehageplassen som følge av betalingsmislighold, må det understrekes at barnet ikke mister retten til barnehageplass. Dette innebærer at foreldrene kan søke om barnehageplass ved neste opptak, og kommunen skal i denne sammenheng oppfylle retten til plass, uavhengig av om det er ubetalte betalingsforpliktelser fra en tidligere barnehageplass."

Departementet legger til grunn at foreldre til barn som har mistet en barnehageplass på grunn av betalingsmislighold, kan søke om ny plass. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året, jf. barnehageloven § 12a tredje ledd. Barnet vil i så fall ha rett til plass ved det neste kommunale opptaket. Dersom kommunen har flere opptak i året, evt. løpende opptak, vil barnet ha rett til ny barnehageplass ved neste opptak i kommunen, uavhengig av om neste opptak er hovedopptaket eller et løpende opptak.

Departementet vil understreke at det må sondres mellom tilfeller der et barn mister barnehageplass som følge av uforutsette omstendigheter som at barnehagen legges ned eller brenner på den ene siden, og oppsigelse som følge av misligholdt foreldrebetaling på den andre siden. Ved nedleggelse eller brann har foreldrene overholdt sine forpliktelser etter barnehageloven og i det privatrettslige avtaleforholdet mellom foreldrene og den enkelte barnehage. Kommunen har en umiddelbar og kontinuerlig forpliktelse til å oppfylle retten til barnehageplass ved at alle barn har et tilgjengelig barnehage tilbud. Når et barn mister en barnehageplass som følge av mislighold, har foreldrene ikke oppfylt en betalingsforpliktelse som er en forutsetning for den konkrete barnehageplassen. Departementet vurderer som nevnt over at dette innebærer at barnet vil ha rett til ny barnehageplass etter søknad ved neste opptak i kommunen.

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Jens Kristian Jebsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Rett til barnehageplass og betalingsmislighold

Barnehageloven § 12a gjelder rett til barnehageplass. Det følger av bestemmelsen at «[b]arn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter». Bestemmelsen gir rett til barnehageplass for barn som fyller ett år innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt

Det følger av Ot.prp. nr. 52 (2007 -2008 (forarbeidene) at «[b]arn som har rett til barnehageplass i henhold til § 12a, har rett til å motta en barnehageplass i samsvar med denne loven med forskrifter. Dette betyr rett til plass i en barnehage som er godkjent etter barnehageloven §§ 10, jf. §§ 1 og 2 eller § 11.» Det er kommunen som barnehagemyndighet som har plikt til å oppfylle retten til barnehageplass , jf. § 8 andre ledd.

Retten til barnehageplass er en minimumsforpliktelse, som bidrar til å skape gode og trygge oppvekst - og opplæringsvilkår for barn. Barnehager er både et pedagogisk tilbud, et omsorgstilbud og har innvirkning på småbarnsforeldres yrkesdeltakelse.

En barnehageplass skal bidra til at alle barn får like muligheter

Plass i barnehage kan bedre norskkunnskapene til barn med minoritetsspråklige foreldre, og kan bidra til å hjelpe barn i familier med ulike typer problemer. Tilgangen til barnehageplass har betydning for flere ulike samfunnsområder. Barnehagen er viktig for barna selv, da tiden før skolestart er svært viktig for barns språkutvikling, som igjen danner grunnlag for barnets senere læring og sosiale utvikling. Et annet formål med barnehage, er at den skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Utdanningsdirektoratet mener på bakgrunn av dette, at det ikke er grunnlag for å innskrenke retten til barnehageplass etter barnehageloven § 12a innenfor kommunen som følge av manglende foreldrebetaling. Det betyr at kommunen ikke kan forlange at gjeld blir betalt for at barnet skal få barnehageplass.

Betalingsmislighold som opptakskriterier

Barnehageeier skal fastsette barnehagens vedtekter, jf. barnehageloven § 7 fjerde ledd. Dette gjelder også kommunen som barnehageeier. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen, deriblant opptakskriterier. Det følger av forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage § 2 at «[b]arnehagens vedtekter skal definere barnehagens opptakskrets og opptakskriterier. Opptakskriteriene må være objektive og etterprøvbare». I rundskriv F-08/2006 står det at «[d]ette innebærer at de bør være så konkrete

som mulig slik at det i etterkant lar seg gjøre å vurdere om tildelingen av plasser er i samsvar med dem".

Vi mener at en reservasjon mot å ta inn barn med manglende foreldrebetaling er et objektivt og etterprøvbart opptakskriterium. Det betyr at hver enkelt barnehage i utgangspunktet kan reservere seg mot å ta inn barn med manglende foreldrebetaling. Vi gjør oppmerksom på at barn innenfor opptakskretsen med lovfestet rett til prioritet alltid skal prioriteres først. I barnehageloven § 13 er det gitt rett til prioritet ved opptak for barn med nedsatt funksjonsevne og barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven §§ 4-12 og 4-4 andre og fjerde ledd. Bestemmelsen gir rett til prioritet ved opptak for to grupper barn som antas å ha et særskilt behov for et barnehagetilbud. Så lenge barnet hører barnehagens opptakskrets, kan en barnehage ikke reservere seg mot å ta disse barna som følge av manglende foreldrebetaling.

Selv om kommunens barnehager har en reservasjon mot manglende foreldrebetaling i opptakskriteriene, har kommunen som barnehagemyndighet uansett ansvar for å tilby alle rettighetsbarn barnehageplass i samsvar med barnehageloven § 12a. Denne bestemmelsen gir ikke krav på plass i én bestemt barnehage innenfor kommunegrensen, men kommunen skal likevel tillegge brukernes ønsker og behov stor vekt ved selve opptaket, jf. barnehageloven § 12. Vi mener at en reservasjon mot manglende foreldrebetaling som gjelder for alle barnehager som kommunen eier, trolig kan bidra til å uthule retten til barnehageplass etter § 12a.

Avklaring fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet skriver at foreldre til barn som har mistet en barnehageplass på grunn av betalingsmislighold, kan søke om ny plass. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året, jf. barnehageloven § 12a. Barnet vil i så fall ha rett plass ved det neste kommunale opptaket. Hvis kommunen har flere opptak i året, vil barnet ha rett til ny barnehageplass ved neste opptak i kommunen. Det gjelder uavhengig av om neste opptak er hovedopptaket eller løpende opptak.

Mislighold av foreldrebetaling

Hvis foreldrene har utestående foreldrebetaling til en barnehage, må dette vurderes på lik linje med andre kontraktsbrudd etter alminnelige kontraktsrettslige regler. Vi oppfordrer imidlertid til at foreldre og barnehageeiere søker gode løsninger til det beste for barna.

5. Avsluttande merknader

Av drøftinga over går det fram at Kommuneadvokaten meiner det er heimel for praksisen med å stille som vilkår for tildeling av ny barnehageplass at uteståande foreldrebetaling er gjort opp eller det er inngått betalingsavtale. Det gjeld likevel berre for barnehageopptak utanom det årlege hovudopptaket. Vi meiner denne rettsoppfatninga er klår så lenge lovgjevar har gitt kommunens eit fritt skjønn i høve til å tildele plass utanom hovudopptak.

Om kommunen skulle ønske større tryggleik for standpunktet, kan ein naturlegvis vende seg til Kunnskapsdepartementet for å få ei presisering i lov eller forskrift som utvetydig fastset at det er adgang til å stille slike vilkår.

Uansett meiner Kommuneadvokaten at vilkåra må framgå meir uttrykkeleg av dei kommunale vedtektene. I Forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage § 2 er det sagt at vedtektene til barnehagen skal definere barnehagens «opptaksskriterier». Vi kan ikkje sjå at det i dag går tydeleg fram av vedtektene at det er eit vilkår for tildeling av ny barnehageplass at gjeld knytt til misleghalden foreldrebetaling er gjort opp, eventuelt at det er inngått betalingsavtale med kommunen. At vedtektene er slik å forstå, kjem berre fram gjennom eit tilvising til gjeldande bystyrevedtak, sjå *Vedtekter for Bergen kommunes barnehager § 5* første punktum.

Bergen 5. februar 2015
KOMMUNEADVOKATEN

Helge Strand
kommuneadvokat

Herdis Helle
advokat

Endring av praksis ved manglende betaling for plass i barnehage og SFO

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 290415 sak 90-15 og fattet følgende vedtak:

1. Bergen kommune justerer ordningen med oppsigelse av barnehageplass og plass i SFO vedtatt av bystyret 27.11.2012, sak 262/13, med virkning fra 1.5.2015.
2. Bergen kommune innfører oppsigelse av barnehageplass og plass i SFO med én måneds varsel ved vesentlig mislighold av foreldrebetaling. Med vesentlig menes 3 – tre – måneders utestående betaling.
3. Dersom et barn mister barnehageplassen som følge av betalingsmislighold og det søkes på nytt for dette barnet, plikter kommunen å oppfylle retten til plass innen neste hovedopptak er gjennomført.
4. Dersom et barn mister plassen i SFO som følge av betalingsmislighold vil det ikke bli tildelt ny plass i SFO før gjelden er innfridd eller det er inngått betalingsavtale for utestående gjeld knyttet til dette barnet.

Vedtektene i de kommunale barnehagene og SFO endres i tråd med dette.

Merknad 1

Bystyret viser til rutiner for oppsigelse ved manglende betaling i barnehagen og ber om at disse følges opp på slik måte at man søker å unngå plassoppsigelse.

Merknad 2

Bystyret ber om jevnlig å bli orientert om hvordan rutinene for oppsigelse ved manglende betaling i barnehage følges opp.

Vedtak Bergen bystyre april 2015:

Ny praksis ved manglende betaling for plass i barnehage og SFO

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 271113 sak 262-13 og fattet følgende vedtak:

1. Bergen kommunen innfører oppsigelse av barnehageplass/plass i SFO med en måneds varsel ved mislighold av foreldrebetaling. Ny ordning trer i kraft fra 1.januar 2014.
2. Foresatte til barn hvor det er mottatt oppsigelse av barnehage-/SFO-plass på grunn av manglende betaling, vil ikke kunne få tildelt barnehageplass/SFO-plass til dette barnet før gjelden er innfridd eller det er inngått betalingsavtale.
3. Det utarbeides en overgangsordning for håndtering av utestående fordringer/ gjeld som er opparbeidet før ordningen trer i kraft.
4. Det vil bli utarbeidet administrative retningslinjer hvor ordningen detaljeres nærmere, herunder samarbeidet med andre kommunale instanser.
5. Vedtektene for de kommunale barnehagene/SFO endres i tråd med denne saken.

Merknad

Bystyret ber byrådet, etter et års praksis av ny ordning, gi en status i tertialrapport på antall debitorer og utestående gjeld til Bergen kommune som følge av manglende betaling av barnehageplasser, samt antall iverksatte oppsigelser av barnehageplasser/SFO.

DEBATT

BARNEHAGE-BETALING: Byråd Jana Midelført Hoff sliter stadig med å finne en fullgod løsning på problemet.

ARKIVFOTO: ARNE RISTESUND

Gratis-løsningen

Bergen kommune har de siste månedene vært ute på ørkenvandring. Små barn ble kastet ut av barnehagene, tatt inn igjen, skal kastes ut – og tas inn igjen.

LEDER: 05.05.2015

Det handler om noen barnehagebarn det ikke blir betalt for. NRRK Hordaland fortalte i vinter at Bergen drev ulovlig praksis når manglende betaling gjorde at barn mistet sin barnehageplass.

■ Den nye byråden for barnehager forsvarte først den harde lin-

jen, men smadde kjøpt da det ble klart at det kunne være ulovlig. Man skrøt nå av at Bergen ikke kastet barn av dårligere betalere ut av barnehagene. Eneste problem var at det måtte bli ledig plass igjen til de barna som allerede var ute...

■ Så kom det nye signaler fra hovedstaden. Sist uke diskuterte og vedtok bystyret nye regler: Dersom foreldrene ikke betaler tre måneder i strekk kan kommunen si opp barnehageplassen med en måneds varsel. Barnet beholder likevel retten til barnehageplass dersom man søker om plass ved neste opptak.

■ Det er noe molboaktig. Den store taperen blir uansett barna som kastes ut. Tidligere på permanent, nå på midlertidig basis. Diskusjonen i bystyret kan si noe om grunnleggende forskjell

Eneste måten å gjøre retten til barnehage helt reell på, det er å innføre gratis barnehageplass for alle.

i menneskesyn. De maitroiske mener at manglende betaling sikke nødvendigvis skyldes dårlig betalingsevne. De med mer hjerte mener at utkastelse ensidig rammer de fattigste. Vi er sikre på at det i stor grad er fattige som rammes. Kanskje finnes der noen få med god betalingsevne som vil misbruke en praksis det manglende betaling ikke medfører utkastelse. Så får vi heller ta oss råd til det. For vi skal selvsagt tenke på uskyldige barns beste først i denne saken. Barnas beste vil uansett være at de ikke kastes ut av barnehagen.

Enten det gjelder en uke, en måned eller nærmere et halvår. Byråden har - for å si det på godt bergensk - uansett vræven bak i denne saken. De politiske partiene har det siste tiåret vist stor vilje til å satse på barnehagene. Barnehagene er nesten blitt obligatoriske - og noen mener at de bør bli det - i det minste for f. eks. innvandrere.

■ Denne saken viser at den eneste måten å gjøre retten til barnehageplass helt reell på, det er å innføre gratis barnehage for alle. På lik linje med gratis skole. Det vil koste mye? Tja, for barnehageforeldre flest kan det fort gå opp i opp med litt mer skatt. Mange andre har uansett råd til å betale mer skatt for en god sak. Dessuten får man med økt skatt tatt alle disse med god råd som ikke betaler barnehage-regningen.

SAGT PÅ NETT

Det vi er enig om, er at vi skal ha null. Vi skal ikke ha 9999, vi skal ikke ha to, vi skal ha null.

CHRISTIAN TYBRING-GJEDDE, FRP, OM ANTALL FLYKTNINGER NORGE BØR TA IMOT (PÅ FRP'S LANDSMØTE, DAGSAVISEN)

Etter nesten tre år sammen, så har Tiger og jeg blitt enige om å avslutte vårt forhold. Jeg vil alltid verdsette minnene som vi skapte sammen.

LINDSEY VONN, ALPINIST, HAR BRUTT MED TIGER WOODS (FACEBOOK)

Mens noen Frp-ere er veldig opptatt av religion, kommer andre med skremmende uttalelser. Som Carl I. Hagen som denne uken sammenlignet innføring av eiendomsskatt med religiønsforfølgelse.

KNUT ARIL HAREIDE, KRFLIDER (VÅRT LAND)

PFU

BA arbeider etter Vær Varsomhetsplakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg (PFU) er et klageorgan som håndterer klager mot pressen i pressetilsiktespørsmål. Adr: Kåhveggt, 17, 3. etg., pø 46, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 2240 7040, faks 2240 1055. E-post: pfu@presse.no

■ Endringer i betalingspraksis vedtatt – INGEN VINNERE

– Det er ingen vinnere i denne situasjonen, men jeg er likevel stolt over å vedta dette.

CAMILLA FOSSE
camilla.fosse@ba.no

BERGEN: Det sa skole- og barnehagebyråd Jana Midelfart Hoff i forbindelse med at bystyret i går vedtok endringer i praksis ved manglende barnehagebetaling.

– Bergen er med dette vedtaket den eneste byen som aktivt gjør noe for å forbedre situasjonen, fortsatte hun.

Den endrede praksisen innebærer at Bergen kommune vil si opp barnehageplasser på grunn av manglende betaling med én måneders varsel derom foreldre har latt være å betale for plassen tre måneder i strekk.

Barnet mister imidlertid ikke retten til barnehageplass, og har rett til plass dersom foreldre søker ved neste barnehageoppsett.

De nye reglene er en oppmykning av tidligere regelverk, som NRK Hordaland avdekket

at var i strid med barnehageloven.

Bergen kommune er den første i landet som endre praksisen som følge av signalene om at tidligere praksis var i strid med regelverket.

Sterkt uenige

Saken var den som skapte desidert mest debatt under gårdsdagens bstyremøtet, ettersom flere av partiene mener at oppmykningen er for liten.

Partiene for mener at manglende barnehagebetaling ikke nødvendigvis henger sammen med betalingsevne, men også kan være betalingsvilje, og at det derfor må finnes konsekvenser.

– Tjenester koster penger, slik er det ellers i livet også, sa FrPs representant Silje Hjemdal, som mener at det er viktig at det får konsekvenser å ikke betale barnehagebetalingen.

Marita Moltu (KrF) understreket at de forutsatte at dette forslaget innebar at man også skulle følge opp foreldrene med betalingsvansker bedre, og at rutine rundt betalingen måtte bedres.

– Barnets beste skal veie tungt, det har mange sagt i dag,

Tidlig innsats gjelder ikke bare barn, men også voksne som sliter økonomisk. Hjelper vi de voksne, hjelper vi også barna, sier hun.

– Rammer barna

Råd er rykende uenig i at barn skal kunne miste plassen sin i det hele tatt.

– Når et barn blir kastet ut av barnehagen, for å så få komme inn igjen enten i den barnehagen eller en annen et par måneder senere, har det barnet lidd en ulempe, ingen barn skal lide ulemper, det kravet må komme før behovet for å straffe foreldre som ikke har betalt, sier Rådets representant Sofie Marhaug.

Også SVs representant Odny Miljeteig er dypt uenig i at barns rett til barnehageplass henger sammen med om foreldrene kan betale for seg eller ikke.

– Det er dypt urettferdig at det skal gå ut over barna at de har fattige foreldre, sa Miljeteig, som mener at dette er en juridisk gråsone.

Pål Hafstad Thorsen fra Arbeiderpartiet understreket at det å miste barnehageplassen først og fremst rammer barna, ikke foreldrene.

DETTE BLE VEDTATT

■ Bystyret vedtok i går blant annet disse sakene:

■ Bystyret gikk i går inn for byrådsforslag til høringsuttalelse om stamvei mellom Øst og Vest. Bystyret gikk inn for å gi E134 over Høskullfjell høy prioritet.

■ Bystyret viderefører Bergensprogrammet og sikrer finansiering av Bybanen byggetrinn 4 og 5, samt andre større tiltak for utvikling av transportsystemet i Bergen gjennom sin tynmiljøkonferanse, som skal bidra til at veksten i persontransporten i byområdene er kollektivtransport, sykkel og gående.

■ Bystyret ble orientert om status på Biogassanlegget i Rådalen.

■ Vedtok å stramme inn andre forskriftene for avgiftsbelagte boligsoner i sentrum. Det innebærer blant annet at hver boenhet kan ha maks to parkeringsplasser i soner i sentrum.

■ Vurderer ny brannstasjon i Bergen Sør

■ Har fått status om Business Region Bergen

■ Har svart på høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet om endringer i alkoholloven. En av lovendringene, som bystyret støtter, er at kommunale salg- og skjenkebevillinger ikke må løpe ut etter tre år, men kan videreføres uten krav om ny bevilling.

STOLT: Skole- og barnehagebyråd Jana Midelfart Hoff rundt det å kaste ut barn fra barnehagen hvis for-

BERGENS TIDENDE TORSDAG 22. JANUAR 2015

NYHETER // 7

– Utkastelser fra barnehager er ikke lovlig

AVKLARING:

– Dette er et nasjonalt anliggende, hvor alle norske storbyer trenger en god og rask avklaring fra sentralt hold, skriver skole- og barnehagebyråd Jana Midelfart Hoff (H) i en e-post.

ARKIVFOTO: RUNE NELSEN

180 barn er blitt kastet ut av barnehage eller SFO i Bergen i år. – Det er utvilsomt ulovlig, sier juridisk ekspert.

HEIDI TORKILDSON RYSTE
heidi.ryste@ba.no

I år har 33 barnehagebarn og 147 barn på SFO i Bergen mistet plassen sin, fordi foreldrene ikke har gjort opp for seg. Juridisk ekspert ved Universitetet i Oslo, John Christian Fløysvik Nordrum, mener det Bergen og flere andre kommuner driver med, er fullstendig ulovlig. Nordrum har bakgrunn som lovrådsgiver ved Justisdepartementets lovgivning, og var medlem av Ole-utvalget som la frem forslag til ny barnehagelovgivning i 2012.

– Jeg fikk nesten litt sjokk, sier Jon Christian Fløysvik Nordrum om da han ble klar over praksisen i Bergen.

Han har skrevet et blogginn-

legg der han reagerer sterkt på det Bergen kommune gjør.

Det var NRK Hordaland som først skrev om saken.

– Det står ingenting om oppsigelse i loven, og det betyr at det ikke er adgang til oppsigelse, sier Nordrum.

Trond Øverli er styrer i Olsvik barnehage. Der mistet tre barn plassen i barnehagen på vårparten og sommeren i fjor. Ingen av dem har returnert.

– Går utover enkeltbarn

– Det er trist å være vitne til at barn som ønsker å være i barnehagen ikke får være der. De blir offer for den manglende betalingsbiten, og det å se at dette går utover enkeltbarn rokker ved det etiske og følelsesmessige, sier Øverli.

Han mener ordningen ellers er greit å håndtere, og at den gir godt slingsringsmonn for å ordne opp. – Det går mange måneder fra første varsel, til en faktisk mister

FAKTA

Manglende betaling

● Fra 2008 til 2014 praktiserte ikke Bergen kommune oppsigelse ved manglende foreldrebetaling for barnehage eller SFO.

● I 2013 innførte bstyret i Bergen nye regler. I Vedtekter for Bergen kommunens barnehager § 10 heter det: «Bergen kommune kan ved misligholdt foreldrebetaling si opp plassen med 1 måneders varsel».

● Årsaken til regelendringen var at kommunen hadde nærmere 10 millioner kroner utestående hos foreldre.

Kilde: Bergen kommune

plassen. Det opplyses om betalingsmuligheter, kemneren og Nav blant annet. Det legges til rette for at det skal være mulig å finne en ordning, sier Øverli.

Nordrum mener også at ordningen med å si opp barnehagebarn er ulovlig ut fra det Grunnloven sier om hensynet til barnets beste.

– Bør klage

– Hvilke muligheter har foreldre som opplever å få sagt opp barnehageplassen?

– Det første de bør gjøre er å klage over vedtaket om oppsigelse av barnehageplass til Bergen kommune, sier Nordrum. Han mener kommunen så bør omgjøre vedtaket.

– Det vil være oppsiktsvekkende om Bergen kommune skal opprettholde et ulovlig vedtak. Hvis de likevel gjør det, bør saken klages til Fylkesmannen, som jeg forutsetter lojalitet vil holde seg til lovet og omgjøre kommunens vedtak.

Dersom Fylkesmannen skulle gi Bergen kommune medhold, er det mulig å ta saken til domstolen.

– Den vil konkludere med at vedtaket er ugyldig, fordi det er lovstridig, sier Nordrum.

– Vanskelig sak

Skole- og barnehagebyråd Jana Midelfart Hoff (H) var ikke tilgjengelig i går, men skriver blant annet i en e-post:

«Dette er en vanskelig sak, og det er trist at 33 barn er blitt sagt opp fra barnehagen på grunn av at foreldrene ikke har betalt.»

Fra Bergen kommunes side er vi i tvil om jussen er så klar som det antydes i dette blogginnlegget. Både fylkesmannen i Hordaland og KS er inne og vurderer saken, men ingen har avgitt svar ennå. Det tyder på at dette ikke er så enkelt. Dette er et nasjonalt anliggende, hvor alle norske storbyer trenger en god og rask avklaring fra sentralt hold.»

8. FEBRUAR 1965

Etter foreløpige beregninger ser Norge ut til å innta annenplassen blant de vest-europeiske landene når det gjelder økning av nasjonalproduktet i 1964. Bare Vest-Tyskland går så langt foran. For de siste åra sammenlagt ser det ut til at Norge har hatt en sterkere samlet økonomisk vekst enn noe annet land i Vest-Europa.

7. FEBRUAR 1990

Kommunerevisjonen i Oslo gransker Trafikkjefens etat etter tips om uregelmessigheter i forbindelse med tømning av byens parkomtre. Samtidig har trafikkeielf Jon Fodstad annonsebokoff av Arbeiderbladet vakt sterke reaksjoner. Byrådsleder Michael Tetzschner skal nå se nærmere på om statsjefene følger kommunens instruksjoner for kommunal annonsering.

MÅ SLUTTE Tidligere denne uka uttalte kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen til NRK, at kommunene skal være svært forsiktige med å la barnehager kaste ut barn. Loven tillater at dette skjer, men samtidig innebærer loven at de som blir kastet ut har rett til ny plass ved neste barnehageopptak.

FOTO: WANDAN. NORDSTRØM

Kaster ut barn

• 225 har mistet barnehageplassen på tre år

BARNEHAGER: 225 barn er blitt kastet ut av kommunale barnehager i Oslo, på grunn av manglende foreldrebetaling.

■ TOR SANDBERG

I tillegg har et ukjent antall barn mistet plassen sin i aktivitetsskolene av samme årsak. Dette går fram av tall for de tre siste årene, som skolebyråd Anniken Hauglie (H) har innhentet etter spørsmål fra Oslo SV.

– Opprørende

1500 kommunalsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) slår barnehage-loven fast at norske kommuner ikke kan kaste barn av dårlige betalere fra barnehageplass. Likevel har Oslo siden mai 2011 hatt en barn- og ageforskrift som tillater at barn kan bli kastet ut av barnehagen ved manglende betaling.

– Det er opprørende at så mange barn har mistet barnehageplassen sin. Nå må regelverket gjennomgås. I påvente av dette må praksisen med å kaste ut barn umiddelbart frys, forlanger Marianne Borgen i SV.

Det ønsket kommer ikke skolebyråden til å følge opp.

– Jeg vil arvente skriftlige retningssignaler fra Kunnskapsdepartementet om dette, og vil selvfølgelig rette meg etter dem. Men jeg kan ikke se at vår regelverk er i strid med loven. Det vil derfor bli videreført, sier Hauglie.

Bakgrunnen for at SV ba om en oversikt over antallet utkastelser, og for Røe Isaksens uttalelse, er en lignende sak i Borgen. I januar kunne NRK melde at

180 barn i Norges nest største by hadde mistet plassen sin i barnehage eller SFO på grunn av manglende foreldrebetaling.

– Oppsiktsvekkende

– Det er oppsiktsvekkende at byråden ikke har hatt noen oversikt over hvor mange barn som er blitt kastet ut i Oslo, mener Borgen.

– Det vil nå ser, er at det er i bydelene med flest fattige barn at det også har vært flest utkastelser.

Borgen mener Hauglie nå må finne ut hva som har skjedd med hvert enkelt av barna som er blitt kastet ut.

– Vivilgjørne at alle barn skal ha barnehageplass fordi det er viktig både for læring og språkutvikling, sier Borgen.

Det Hauglie oversikt ikke gir svar på, er hvor mange barn som har mistet plassen sin i aktivitetsskolen.

– At byråden overhodet ikke

har noen oversikt her, er også ganske opprørende. Det er grunn til å rope varsko på barns vegne, sier Borgen.

Hauglie har heller ikke innhentet tall for utkastelser fra de private barnehagene i denne omgang.

– Rundt 50 prosent av barnehagene er private. Det er grunn til å tro at barn også blir kastet ut fra dem, sier Borgen.

Hun mener at også disse tallene nå må på bordet. Men heller ikke dette ønsket kommer Hauglie til å følge opp.

– Jeg ser ingen grunn til å skaffe meg informasjon om disse oppgittene. Mye tyder på at de ikke er veldig omfattende, sier Hauglie.

Ifølge henne strekker bydelene seg langt for å finne løsninger ved manglende betaling.

– 225 oppsigelser i en barnehagegruppe på 25.000, er relativt få saker, mener Hauglie.

tor.sandberg@dagbladet.no

OPPSIGELSENE

■ 225 av totalt 25.000 barn i de kommunale barnehagene i Oslo, mistet plassen sin i 2012, 2013 og 2014.

■ De fikk oppsigelser på grunn av manglende foreldrebetaling.

■ 92 av barna var hjemmehørende i bydel Alma.

Av dem har 24 fått ny barnehageplass.

■ Resten av oppsigelsene fordeler seg slik: Sagene 84, Søndre Nordstrand 29, Gamle Oslo 29, Grinerløkka 23, Bjerke 22, Stovner 22, Grorud 8, Østenga 3, St. Hanshaugen 3.

■ Ingen barn har mistet plassen i bydelene Frogner, Ulern, Vestre Aker, Nordre Aker og Nordstrand.

Penger til gründere

Har du en gründer i deg og lurer på om du kvalifiserer til et etablerertilskudd, lover Innovasjon Norge superask avklaring på torsdag.

JAN ERIK SKAU

Da er nemlig Erlend Ystrøm Haartveit og Silje Bukholm i Innovasjon Norge på plass på Hydrogenfabrikken for å møte potensielle gründere og oppstartsbedrifter i Fredrikstad.

Det er for lite gründervirksomhet i Fredrikstad og Østfold, sammenlignet med resten av landet, sier seniorrådgiver Ystrøm Haartveit.

Tirsdag går det ut en invitasjon til gründere i regionen på hjemmesiden til Innovasjon Norge, der potensielle gründere blir oppfordret til å beskrive og sende inn prosjektideer.

Der og da

Ystrøm Haartveit lover at den først ideen som kvalifiserer til et etablerertilskudd på inntil 150.000 kroner blir behandlet og godkjent der og da på torsdag. Alle som henvender seg vil få svar, og er det flere prosjektene som kvalifiserer for et etablerertilskudd blir disse behandlet innen fire arbeidsdager.

Møter kritikere

Vi har blitt kritisert for å være for strenge. Vi ser at det kommer flere gode ideer når vi sitter nærmere gründermiljøene. Det gjør vi noe med nå, og vil være å finne på Hydrogenfabrikken og Høgskolen i Østfold/Drivhuset en gang i måneden fremover, sier Ystrøm Haartveit.

For å kunne få etablerertilskudd på inntil 150.000 kroner må du ha en ide som representerer noe nytt i markedet, ha en bedrift eller enkeltmannsforetak som er yngre enn fem år eller et ønske om å få sjekket ut markedet og forretningsmodellen nå.

Tok 152 brett Redbull

42-åringen dro til godtebutikken på Svinesund gang på gang, lastet handlevogna full av Redbull og sparserte ut med vognen uten å betale. Fremgangsmåten var med andre ord den samme som ble brukt i en godtebutikk i Strömstad i helgen, da tre østeuropeiske personer ble pågrepet av politiet.

Ifølge Bohusläningen viser overvåkningsbilder hvordan 42-åringen har fått hjelp av en ukjent mann til å komme seg ut av butikken. Verdien var på 40.000 kroner.

UTKASTELSE: Foreldreutvalget for barnehager (FUB) i Fredrikstad reagerer på at barn ikke får gå i barnehagen når foreldrene har to måneders ubetalt regning. – Dette rammer de fattige og ressursvake, mener FUB-leder Erik Nilssen.

ARKIVFOTO: COLOURBOX

12 barn mistet barnehageplassen fordi regningen ikke ble betalt

- Helt uakseptabelt

Foreldreutvalget for barnehager liker dårlig at 12 barn ble kastet ut av Fredrikstad-barnehager i fjor.

TORJE HOLTER
torje.holter@f.no
Twitter: @TorjeHolter

Det er helt uakseptabelt, fastslår Erik Nilssen, leder av Foreldreutvalget for barnehager (FUB) i Fredrikstad.

- Trist

Tall fra barnehageetaten i Fredrikstad kommune viser at 12 barn mistet barnehageplassen i 2014.

Mener kommunen ikke bryter loven

Barn har lovfestet rett til barnehageplass. Kommunen hevder likevel at loven ikke brytes selv om de kastes ut.

TORJE HOLTER
torje.holter@f.no

Foreldreutvalget for barnehager i Fredrikstad mener at kommunen ikke gjør nok for at barnehagebarn skal få oppfylt retten sin til barnehageplass når de kan bli kastet ut som følge av manglende betaling (se hovedsak).

Ifølge barnehageloven har

Årsaken var at foreldrene ikke hadde betalt regningen de to siste månedene.

– Vi synes at det er veldig synd for barna dette gjelder. Å fortelle et barn at det ikke lenger kan gå i barnehagen er trist, sier Erik Nilssen.

FUB representerer foreldrene i alle barnehagene i Fredrikstad, både kommunale og private.

- Har prosedyrer

– Vi representerer også barna og barnas beste. At de mister rettighetene sine, er jo ikke til deres beste, påpeker Nilssen. – Dessuten er dette gjerne barn i fattige og ressursvake familier. Er det noen som trenger barnehageplass, er det kanskje nettopp dem.

Nå ønsker utvalget at kom-

Vi synes det er veldig synd for barna dette gjelder.

ERIK NILSSEN
leder av FUB i Fredrikstad

munen setter problematikken på dagsorden.

Barnehagesjef Gunn Glad mener etaten allerede strekker seg langt for å hjelpe familier som sliter med å betale barnehagebetalingen.

– Vi har klare prosedyrer. Hvis noen skylder for to måneder, sender kverneren ut et varsel om oppsigelse av plassen, forklarer Glad.

– Deretter skal styrer i barnehagen ta kontakt med familien.

Samtale og hjelp til økonomisk rådgivning skal tilbys. Nav er også inne i bildet noen ganger. Vi har hjulpet mange familier slik at de kan beholde plassen, sier hun.

Lavere minstepris

Glad påpeker også at politikere nylig vedtok at barnehageprisen for lavinntektsfamilier skulle reduseres.

De som har en samlet årsinntekt på under 311.000 kroner, betaler nå 800 kroner i måneden.

– Vi håper at dette kan føre til færre vansler om utkastelse i år. I 2014 hadde vi 96 slike vansler, forteller Glad.

– Det er selvfølgelig ille at noen mister barnehageplassen. Gratis tilbud til alle hadde jo vært det beste.

nemlig kommuner plikt til å tilby alle barn under skolealder en plass i barnehage.

NRK melder at Trondheim og Bergen får kritikk for at barnehagebarn mister plassen når foreldrene ikke betaler.

De to kommunene krever at gjeld gjøres opp før barnet får ny plass et annet sted. Lovbrudd, mener Utdanningsdirektoratet.

- Kan ikke reguleres bort

– Barnehageplass til alle er en lovfestet rett som kommunene

ikke kan regulere seg bort fra gjennom sine vedtekter, fastslår Einar Flater, avdelingsdirektør i Utdanningsdirektoratet i et intervju med NRK.

– Den enkelte barnehage kan si opp et barn, for eksempel på grunn av manglende foreldrebetaling. Men dersom barnet blir utestengt fra alle barnehager, kan det uthule den klare retten som fremkommer av barnehageloven, sier han.

I Fredrikstad er regelverket annerledes, fremholder barnehagesjef Gunn Glad.

Kommunen har ikke samme krav om at gammel gjeld må være betalt før en familie søker om ny barnehageplass.

Hun mener derfor at kommunen ikke bryter loven når barn kastes ut.

– For barnet har likevel rett til plass dersom de søker på nytt, også om foreldrene har utestående restanse, sier hun.

– Men hva er poenget med å kaste noen ut av barnehage hvis de kan søke seg inn igjen?

– Det må du spørre direktoratet om, svarer Glad.

DEBATT

KLAR TALE: Linn Katrin Pilskog og flertallet i oppvekstkomiteen ordner opp for barnehagebarn med foreldre som ikke betaler.

Til barnas beste

Om halvannen uke risikerer ikke lenger små barn å bli kastet ut av barnehagen på grunn av manglende betaling. Takket være Linn Katrin Pilskog og oppvekstkomiteen.

LEDER: 04.12.2015

Etter valget gikk alt i retning av at det var helt slutt på det omstridte praksisen til det gamle bystyret.

■ For noen uker uttalte så den nye skolebyråden at det nye byrådet ikke hadde planer om en-

dre dagens regler. Han begrunnet dette med at ingen barn hadde mistet plassen etter 1. juli. Samtidig har kommunen fortsatt å true med utkastelse på grunn av manglende betaling.

■ NRK Hordaland fortalte for snart et år siden at 27 barn var kastet ut av barnehagene på grunn av manglende betaling. Dette etter at det gamle byrådet hadde innført strengere regler i november 2013. Fylkesmannen reagerte sterkt på denne praksisen, og slo fast at barn har rett på barnehageplass uavhengig av om foreldrene betaler eller ikke.

■ Etter et massivt press fra opposisjonen i bystyret måtte den daværende skolebyråden fra Høyre endre praksis. Det hjalp lite å påstå at andre norske storbyer bedrev samme praksis. Bergen kommune sluttet å kaste ut

barn, men sluttet ikke å true med å kaste ut. Argumentasjonen fra Høyre og Frp har i denne saken vært som så ofte ellers i sosiale spørsmål. Man gjør faren for misbruk av ordningen til det viktigste argumentet. I dette tilfellet påstår man at om ikke barn blir kastet ut etter manglende betaling, så vil langt flere foreldre slutte å betale. På venstresiden og i midten av det politiske landskapet har man heldigvis en mer human tradisjon om først å tenke på dem som mest trenger hjelp. I dette tilfellet barn som kan miste plassen fordi foreldrene ikke betaler.

■ Etter valget er det flertall i bystyret for ikke å kaste barn ut av barnehagen på grunn av mangelfull betaling. Byråden skapte noe forvirring med å uttale at han ikke ville endre regelverket, men han la samtidig til at hans

utgangspunkt var at ingen barn skulle miste plassen.

■ Da det denne uken ble kjent at fire barn nå likevel sto i fare for å miste sine barnehageplasser, grep flertallet i oppvekstkomiteen inn. Forslaget om å endre regelverket blir vedtatt i bystyret om knapt to uker. Dermed får vi et regelverk som er til beste for noen av de barna som trenger barnehageplass mest. De som er opptatt av å anklage det nye byrådet for løftebrudd får samtidig et argument mindre.

» Etter valget er det flertall i bystyret for ikke å kaste barn ut av barnehagen på grunn av mangelfull betaling.

SAGT PÅ NETT

Vi votet at vi kan sette i verk tiltak for å gjøre amerikanske tryggers og at vi bør komme sammen på tvers av partigransene og på alle nivåer for å sikre at slike hendelser blir sjeldne og ikke normale som i dag.

BARACK OBAMA, ETTER NOK EN SKYTETRAGEDIA I USA (NTS)

Gjør du skogbevaring til en kvotemekanisme, vil du erstatte utslippskutt i fossil energi med skogbevaring. Det er det siste verden trenger nå.

NILS HERMANN RANUM I REGNSKOGFONDET, OM ERNA SOLBERGS UTSPELL PÅ KLIMATOPPMØTET (DAGSAVISEN)

Erna Solberg selv votet at hun ikke går ut onsket 2016 i møte, og at to av de største utfordringene da blir de samme som i høst: Flyktinger og Frp.

BERIT AALSBERG, POLITISK KOMMENTATOR (VÅRT LAND)

BA arbeider etter New York-sjakkens regler for god pressetik. Den som mener seg rammet av urettferdig avisetale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i pressetilsikingsprosedyrer. Adr: Kåstadvagt, 17, 3. etg., p.o. 46, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 2240 1040, faks: 2240 5005. E-post: pfu@presse.no

– Ikke dra til fjells de nærmeste dagene

Det bygges opp til stor snøskredfare over hele landsdelen.

Fra og med i går (mandag) ble snøskredvarslet for Nordland oppgradert til faregrad fire, den neste høyeste faregraden.

– Dette betyr at det er stor snøskredfare, stor Solvaig Koborg, vaktleder i snøskredavdelingen NVE.

Hun forteller at den store nedbørsmengden som er varslet for Nordland gjør sneen tung. – Og i høyere strøk vil det

legges seg mye sne i løområder. Man bør ikke oppsøke fjellskrenter som er brattene enn 30 grader.

– Man bør kanskje ikke planlegge turer de neste dagene? – Absolutt ikke. Man bør ikke drive med noen aktiviteter i fjel-

let i Nordland de neste dagene. I Troms er det faregrad 3 flere steder i fylket, blant annet på Senja, i Tromsø og i Lyngsalpøna. Ved faregrad 3 bør man unngå løområder hvor det legges seg opp førsk ny sne eller fellekne.

Også Kåfjord og Alta har faregrad 3.

Meteorologisk institutt har sendt ut obs- og kuldevarsler og flomvarsler for Salten. Det er forventet nedbør på opp til 60-100 mm på 24 timer.

Kom seg ut av bussen

En buss med flere passasjerer skled av velen i Vatndalen i Hadsel kommune - om lag ti kilometer fra Stokmarknes.

Det kunne operasjonssentralen i Midtre Hålogaland politidistrikt melde mandag morgen.

Det oppsto ingen personskade som følge av utforkjøringen, men en stund var det fare for at bussen kunne velte.

Det dreide seg om en rutebuss med fire passasjerer og bord i tillegg til sjåføren.

Politets operasjonsleder, at personene var fanget i bussen. De kunne ikke forlate fordi den da kan velte.

På den ene siden

Passasjerene ble sittende i bussen på den ene siden for å stabilisere den slik at den ikke velter over på siden.

Ved 10.55-tiden opplyste politiet at alle passasjerene var evakuert ut av bussen og at det sto bra til med dem.

Føret på ulykkesstedet beskrives som ekstremt glatt.

Ifølge Bladet Vesterålen sikret en bergingsbil bussen fra å velte før personene om bord fikk forlate.

Bilsmell

Mandag morgen meldte politiet om en trafikkulykke i Finnmark. Ifølge operasjonssentralen i Vestfinnmark politidistrikt skjedde ulykken om lag seks kilometer fra Skaidi, i retning Alta.

Det var to biler involvert, men det er ikke meldt om personskade. De involverte ordner selv med bilberging, opplyser politiet.

STROMLØSE: De aller fleste steder fikk tilbake strømmen mandag, men ikke Radsand på Senja. – De er fortsatt uten strøm, men vi forventer at de vil få strømmen tilbake i løpet av formiddagen i dag (mandag), sier kommunikasjonssjef i Troms Kraft Lena Glosemyer Fangel til Nordlys.

BARNEHAGE FOR ALLE: Gunhild Johansen er glad for at regjeringen nå fastslår at barn ikke kan nektes barnehageplass selv om foreldrene ikke kan betale. – Det er ikke barna som skal lide for foreldrenes manglende betalingsevne, sier hun.

FOTO: VEDAR DONG LINDRUPEN

Foreldre kunne ikke betale – barna

KASTET UT

Byråd for utdanning, Anna Amdal Fyhn (H), opplyser at det i fjor var tre barn i Tromsø som mistet plassen i kommunale barnehager på grunn av manglende betaling fra foreldrene.

Journalist INGER PRÆSTENG THUEN inger.thuen@nordlys.no

Alle barn har rett til barnehageplass. Riktig nok er man ikke garantert plass om man ikke er så heldig at barnet er født før 1. september året før opptaket. Men barnehagedekningen er blitt stadig bedre også i de store byene.

Men det er slett ikke alle familier som klarer utgiftene med å ha barn i barnehagen. Prisen kan nemlig bli høy, særlig om man har flere barn i barnehage eller skolefritidsordning (SFO).

Så hva skjer med barnet der-

som foreldrene ikke klarer å betale det barnehageplassen koster?

Det har SVs gruppeleder i Tromsø, Gunhild Johansen, bedt byrådet svare på.

– Alle barn har rett til barnehageplass. Det er ille at dem som trenger plassen mest, mister den fordi foreldrene ikke kan betale. Vi vet heller ikke hvor mange som har mistet plassen i private barnehager, sier Gunhild Johansen.

Anna Amdal Fyhn er enig i at det er uheldig at barn mister barnehageplass. – Men vi har forholdt oss til vedtektene som sier at foreldrene har en plikt til å betale egenandel. Det er jo ikke et urimelig krav, sier Fyhn.

Samtidig er det flere enn tre familier i Tromsø som har problemer med å betale barnehagebetaling. I flere tilfeller bidrar barnevernet av hensyn til barnets beste, og barnet beholder da barnehageplassen.

I tillegg til de tre som mistet barnehageplassen, var det 18

barn i Tromsø som mistet plassen i SFO i 2014. SFO er imidlertid ingen lovpålagt rettighet.

Gunhild Johansen understreker at hun ikke kritiserer byrådet i denne saken.

– Vi har alle fornsatt oss fordi vi ikke har tenkt at dette kunne være et problem. Nå må vi finne ut hvordan dette kan løses.

Bryter barnehage-loven

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) fastslo ifølge NRK, at det er brudd på barnehage-loven å frata barna barnehageplass. En enkeltbarnehage kan riktig nok kaste ut barn på grunn av manglende betaling, men kommunen har likevel plikt til å tilby plass.

– Det er et veldig viktig signal kunnskapsministeren gir. Det er ikke barna som skal lide for foreldrenes manglende betalings-evne, fastslår Johansen.

Kommunenes Interesseorganisasjon KS krever at staten kompenseres dersom kommunene nå må punge ut for foreldre som ikke betaler barnehage-

regninga. Fyhn er enig.

Gunhild Johansen mener nå problemstillingen kan løses ved at å innføre gratis barnehage, hun mener det er en naturlig følge av at barnehage-loven fastslår at barnehageplass er en rettighet for alle barn.

– Staten kompensere jo allerede delvis kostnaden, sier Johansen.

Hun viser også til den nye ordningen med redusert foreldrebetaling som innføres fra 1. mai i år. Her er det fastslått at foreldrebetaling maksimalt skal utgjøre seks prosent av familiens samlede inntekt. Samtidig økes den nasjonale maksprisen i barnehagene til 2580 kroner måneden. Det betyr at familier med samlet inntekt opp til 473.000 kroner har rett til redusert foreldrebetaling. Johansen mener målet må være gratis barnehage for alle.

– Det bør bli en gradvis nedtrappingsplan av foreldrebetalingen. Jeg tror mange vil se at dette vil sikre alle barn tilgang til hele utdanningsløpet.

Slutt på oppseiing av barnehageplassar

Os kommune vil ikkje lenger seia opp barnehageplassar på grunn av manglande foreldrebetaling etter at kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) har slått fast at praksisen er ulovleg.

Anne Marie Aasen Vangnes
www.osogfusaposten.no

Tilby ny plass
Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen står fast at dersom ein barnehage seier opp ein barnehageplass, har kommunen som barnehagemynd, plikt til å tilby plass ved slett oppgjakt. Han rår då for kommunane til heller å driva ordinær gjeldsdriving enn å seia opp barnehageplassar.

Os kommunens vedtekter seier også at ny barnehageplass ikkje vert tilrettelagt før barnehageavgifta er betalt, eller det forelegg ei betalingsordning. Skjonomkontrollør kan godkjenne. Røe Isaksen står beten under denne ordninga ved å slå fast at kommunen skal "oppfylle retten til plass, uansett om det er ubetalte betalingsforpliktelser fra ein tidligere barnehageplass".

Bergen ville driva inn gjeld
Røe Isaksens klargjering er eit svar til startingsprosjektet i Os, og i slutten av januar stille ho spørsmål til statsråden basert på NKR Hordalands rapportar om Bergen kommunes praksis.

Bergen endra nemleg barnehagebestemte i 2014 slik at ein kunne seia opp barnehageplassar ved manglande foreldrebetaling. Arsaka var at om lag 2.000 foreldre skulda 14 millioner kroner. Sidan kom det fram at også andre store kommunar hadde gjeldande praksis.

Tuflare indriving?
Line Rye fortel at brenar av deling har ført debatten etter nyttare rett. Framtidig er det ei ønskeleg seier ved statsrådens svar.

Kommunens Sentralforbund (KS) har bede om ei avklaring og ein presisjon. Vi vil ha ein vidare dialog med både KS og Fylkesmannen, seier Rye.

Statråden har kommunane bruka ordinær gjeldsdriving. Kan vi seia oss ut Os kommune vil bli utført med å freize inn skuldige beløp?

Det er noko vi må ta ein runde på i dei vidare arbeidet med vedtakene. Os kommune vil, som tidlegare, driva systematisk oppfølging i forhold til å få ein skuldige beløp.

Barnehageborn i Os skal ikkje lenger mista plassen sjølv om foreldrene ikkje betalar. (Illustrasjonsfoto: Øystein in)

Borna får bli, uansett

I Skeiøtten barnehage seier dei ikkje opp barnehageplassar.
- Fordi borna vert den tapande partien, seier eigar Bjarte Nord.

Anne Marie Aasen Vangnes
www.osogfusaposten.no

Nord leier barnehagekjeda Prover og eig fire barnehagar på Aust- og Vestlandet. Ein av dei er Skeiøtten barnehage på Nore Ness. I følge Nord har Prover barnehage hatt ikkje sagt opp ein eneste barnehageplass på grunn av manglande betaling.

Var erfaring er at dialog og frivillige avtaler er bra for begge partar. Dersom barnehageplassen vert sagt opp

den andre enden. Personleg oppfølging er uhyre viktig.
- Kan er druka til at folk ikkje betalar?
- Det spør og ikkje om, men det er vel heile spekket fra å ha dårleg råd til å vera dårlege betalare.

Luksusfullen
Nord går på ingen måte fram som ein haiter og programmar i TVs «Luksefulle». Han blanda seg med andre ord ikkje inn i familien private økonomi.

Men når og snakkar med foreldre som har utestående krav, prøver og å forklara kor viktig det er å betala barnehageplassen. At det er den viktigste fortrinng utanom buskta.

Korfor er det så viktig å betala plassen uansett?

Bjarte Nord eig Skeiøtten barnehage på Nore Ness. Det har hatt ikkje sagt opp ein eneste barnehageplass på grunn av manglande betaling. (Arkivfoto: Kenneth Støringsten)

ta, harnet får jo behalda plassen uansett?
- Det er sjølvaugt viktig å betala. Eten vil seia på til innkass, ein pådrag seg betalingsmøtendar og ei gjeld ein kan mista slita med i mange år.

Ugleslett
- Du føler ikkje at kunnskapsministeren med ut til oppseiing av barnehageplassar, fratak dykk ei viktig samskjonemiddel overfor dårlege betalare?

- Nei, og forstår det stik at han gjev oppning for å seia opp plassen ved alvorleg misforståing.

Ugleslett
- Du føler ikkje at kunnskapsministeren med ut til oppseiing av barnehageplassar, fratak dykk ei viktig samskjonemiddel overfor dårlege betalare?

Ugleslett
- Du føler ikkje at kunnskapsministeren med ut til oppseiing av barnehageplassar, fratak dykk ei viktig samskjonemiddel overfor dårlege betalare?

Svært bekymret for barna

Venstre synes det er veldig bekymringsfullt dersom det stemmer at barn har mistet barnehageplassen sin grunnet manglande betaling i Sandefjord.

MORTEN FREDHEIM SOLBERG
mofas.solberg@stb.no

Partiet kommer til å ta opp

spørsmålet om barnehagebarne i torsdagens bystyremøte. De ønsker å vite om det stemmer at barn her i kommunen har mistet plassen sin fordi foreldrene ikke har vært i stand til å betale for den.

I flere norske byer har barn tidligere mistet plassen sin på denne måten.

Venstre vil også vite hvilke rutiner kommunen har der-

som foreldre ikke klarer å betale.

«Vi er spesielt bekymret fordi dette sannsynligvis dreier seg om barn som har et særskilt behov for barnehageplass. Vi frykter at dette har skjedd med barn i innvandringsfamilier hvor barna har et særskilt behov for sosialisering og språktraining», skriver partiet i sin interpellasjon til bystyret.

VIL SIKRE BARN Plass: Venstre håper ikke barn i Sandefjord mister plassen sin grunnet manglande betaling. ILLUSTRASJONS FOTO